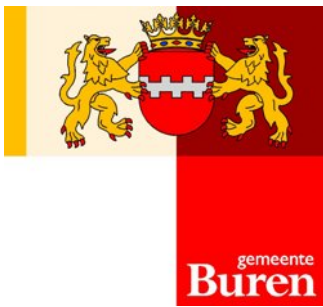




Leden van de Raad

uw brief van: Maurik, 2 november 2023
uw kenmerk:
ons kenmerk: Z.055288/D.168647
behandeld door: M. Tetteroo
bijlage(n): 1
onderwerp: Regionaal aanbod op het gebied van de opvang van vluchtelingen en de huisvesting van statushouders

Geachte leden van de raad,

We staan in onze samenleving voor grote uitdagingen met de opvang van vluchtelingen, de opvang van ontheemden uit Oekraïne, de duurzame huisvesting van statushouders én de integratie van deze nieuwkomers. Deze uitdagingen vragen veel van de gemeenten: ruimte voor opvangplekken, bijpassende voorzieningen en infrastructuur, capaciteit om deze te exploiteren en investeren in draagvlak en draagkracht. In de regio Rivierenland hebben wij besloten samen op te trekken in dit vraagstuk. Door middel van deze brief willen wij u informeren over de stand van zaken.

Hieronder geven wij de context aan en zetten wij uiteen waarom er een regionaal aanbod op het gebied van de opvang van asielzoekers en de huisvesting van statushouders is opgesteld en wat het inhoudt. Daarnaast treft u in deze brief een korte samenvatting van het aanbod en de randvoorwaarden waaronder wij dit aanbod kunnen en willen realiseren. In de bijlage treft u het 'Aanbod opvang vluchtelingen en huisvesting statushouders van de regio Rivierenland' met cijfermatige overzichten en toelichtingen per gemeente.

Wetsvoorstel Spreidingswet

Om tot een evenwichtiger en eerlijker verdeling van asielzoekers over alle gemeenten te komen, heeft het kabinet het wetsontwerp 'Gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen', ofwel de 'Spreidingswet', ingediend. De kern van de wet is dat alle gemeenten taakstellingen krijgen voor de opvang van asielzoekers en statushouders zodat de druk verdeeld wordt. De opgave van de opvang van asielzoekers en huisvesting van statushouders wordt dan over de Nederlandse gemeenten verdeeld. Dit zijn we al gewend bij de huisvesting van statushouders: gemeenten krijgen elk jaar een wettelijke taakstelling opgelegd om een aantal statushouders te huisvesten in hun gemeenten. Met de eventuele komst van de Spreidingswet komt er dan ook bij de opvang van asielzoekers een verdeling over het land; elke provincie krijgt dan elk jaar dan een taakstelling voor opvangplekken van asielzoekers toegewezen en krijgt vervolgens de ruimte krijgen om hier binnen de provincie per regio nadere afspraken over de verdeling te maken. De Tweede Kamer heeft dit voorstel in de afgelopen periode meerdere malen behandeld en heeft op 10 oktober jl. ingestemd met deze Spreidingswet. Of de Spreidingswet daadwerkelijk wordt aangenomen in de Eerste Kamer is op dit moment niet te zeggen.

De commissaris van de Koning heeft de Gelderse gemeenten wel gevraagd en opgeroepen om alvast in de geest van de Spreidingswet aan de slag te gaan. Dit om samen een bijdrage te leveren aan dit grote maatschappelijke vraagstuk en tot een meer evenwichtige verdeling van de opvang van vluchtelingen in Gelderland te komen.

De commissaris van de Koning verzoekt als rijksheer om afspraken te maken over:

1. aantallen te realiseren opvangplekken voor asielzoekers, waaronder alleenstaande minderjarige asielzoekers;
2. opvang van ontheemden uit Oekraïne;
3. huisvesting van statushouders per gemeente, waarbij 'uitruilafspraken' tussen de gemeenten mogelijk zijn.

In de provincie Gelderland is ervoor gekozen om de afstemming van die gemeentelijke taakstellingen en opgaven in de Gelderse regio's te organiseren. Regio Rivierenland is één van de zeven regio's in Gelderland. Eind 2023 brengt de commissaris van de Koning, in zijn hoedanigheid als rijksheer, verslag uit van zijn bevindingen en biedt het zogeheten Gelderse plan aan de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid aan. De voorzitters van de regio's komen samen aan de Provinciale Regie Tafel Asiel en Migratie (PRT). De PRT heeft verschillende taken zoals het voeren van regie ten aanzien van de opgaven en taakstellingen, het monitoren van de realisatie en het bespreken van knelpunten bij het realiseren van de opgaven en taakstelling. De PRT wordt voorgezeten door de commissaris van de Koning in diens hoedanigheid van rijksheer. Naast provincie en gemeenten nemen ook vertegenwoordigers van het ministerie van Justitie en Veiligheid en het COA deel aan de PRT.

Opgave regio Rivierenland

Zoals hierboven beschreven, zijn de acht gemeenten (Buren, Culemborg, Maasdriel, Neder Betuwe, Tiel, West-Betuwe, West Maas en Waal en Zaltbommel) in de regio Rivierenland met elkaar in gesprek gegaan. We hebben al resultaten laten zien bij de opvang van ontheemden uit Oekraïne; onze regio levert daarin een bovenmatig groot aandeel. Afgelopen twee jaar hebben we ook in diverse gemeenten (crisis)noodopvanglocaties voor asielzoekers gerealiseerd. Op het gebied van de structurele opvang van asielzoekers moet de regio Rivierenland van alle Gelderse regio's van het verst komen; wij hebben in onze regio geen enkel asielzoekerscentrum.

De opgaven en taakstelling in de regio Rivierenland voor 2023 is als volgt:

- Opgave reguliere asiel opvang: 903 opvangplekken
- Opgave opvang Oekraïense ontheemden: 1531 opvangplekken
- Taakstelling huisvesting statushouders voor 2023: 696

Deze opgaven en taakstelling worden dan weer verdeeld over de gemeenten op basis van inwoneraantal.

Korte samenvatting van ons aanbod

In de regio Rivierenland wordt al samen een inspanning geleverd om opvang en huisvesting te bieden aan de opvang van asielzoekers, opvang van ontheemden uit Oekraïne, duurzame huisvesting van statushouders én integratie van nieuwkomers. Voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne heeft onze regio een bovenmatig groot aantal opvangplekken in diverse gemeenten gerealiseerd en de verwachting is dat er vóór 1 januari 2024 meer opvangplekken worden gerealiseerd. Gemeenten in onze regio hebben aangegeven dat de taakstelling huisvesting statushouders moeilijk is. Reden is dat deze taakstelling in 2023 fors is verhoogd. Desondanks hebben gemeenten de verwachting uitgesproken dat de taakstelling wordt gehaald en richten daar ook hun inspanningen op. De laatste doelgroep betreft de opvang van asielzoekers. De gemeenten in Rivierenland hebben plekken voor (crisis)noodopvang gerealiseerd naar aanleiding van de eerdere oproepen van de rijksoverheid om hierin steun te bieden. Tegelijkertijd zijn wij de enige Gelderse regio waar op dit moment nog geen structurele opvang is, er zijn geen asielzoekerscentra. Voor de opvang van deze doelgroep moeten wij dus het meest ver komen. In het voorliggende aanbod geven wij als gemeenten aan, als reactie op de oproep van de commissaris van de Koning, dat ook zolang er nog geen Spreidingswet wij ons als samenwerkende gemeenten in de regio moreel verantwoordelijk voelen om gehoor te geven aan de opgave voor

asielopvang. Wij kiezen er nadrukkelijk voor om deze opgave regionaal op te pakken om zo de lokale context en mogelijkheden zoveel mogelijk recht te doen. Verschillende gemeenten willen kleinschalige en verspreide opvanglocaties creëren en vroegtijdig beginnen met inburgering, scholing, taallessen en werk voor asielzoekers. Sommige gemeenten hebben al locaties in onderzoek, bij andere liggen de mogelijkheden nog verder weg in de tijd. Op dit moment hebben wij nog onvoldoende locaties en mogelijkheden in beeld om de bovengenoemde opvang voor asielopvang op korte termijn te realiseren maar blijven hierin samen optrekken.

Onze gemeente in het subregionale plan

Wij leveren als gemeente een bijdrage aan het 'Plan van Aanpak subregio Rivierenland' door op korte termijn een onderzoek te starten of de gemeente Buren kleinschalig, maximaal 100 asielzoekers (conform de opgave) kan opvangen binnen haar gemeente grenzen.

Wat hebben wij nodig van de PRT en het Rijk?

Wij kunnen onze aanpak alleen realiseren als wij hiervoor voldoende ondersteuning en middelen vanuit de PRT en het rijk ontvangen. Ook vragen wij voldoende capaciteit bij het COA om asielzoekers en gemeenten te ondersteunen. Tot slot gaan wij ervan uit dat de bekostiging en financiering van benodigde investeringen minimaal kostendekkend geschiedt door het Rijk. Hierbij zijn eventuele extra kosten voor onderwijs, zorg en veiligheid (toezicht en beveiliging) inbegrepen. Per onderdeel zullen daarover bij de realisatie afspraken gemaakt moeten worden met het COA en het ministerie van Justitie en Veiligheid.

Tot slot

Met het voorliggende aanbod kiezen de gemeenten in de regio Rivierenland ervoor om het vraagstuk van de opvang van asielzoekers en huisvesting statushouders nadrukkelijk in gezamenlijkheid op te pakken. Dit in de wetenschap dat de context in elke gemeente weer anders is. Met het aanbod hebben wij een stip geformuleerd waar wij naartoe willen werken. De status van het voorliggende aanbod is dat wij hier ons gezamenlijk streven, dat op dit moment bekend is, hebben beschreven. Hoewel wij dit alles als een regionale en gezamenlijke opgave zien, vindt de uitwerking altijd op lokaal niveau plaats. Vanzelfsprekend worden de individuele gemeenteraden daarbij in positie gebracht en betrokken. Indien besluitvorming aan de orde is, bijvoorbeeld bij het realiseren van lokale opvanglocaties voor vluchtelingen, is en blijft dat een bevoegdheid van elke individuele raad.

In dit licht gaan wij binnenkort met uw raad in gesprek over wat wij als gemeente Buren voor ogen hebben, en waar wij in de komende periode onderzoek naar willen gaan doen. Dit doen wij om te komen tot een samenhangende aanpak van de opgaven die wij hebben als gemeente Buren in de organisatie van de opvang van nieuwkomers.

Wij vertrouwen erop u voor dit moment voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Buren,
de secretaris, de burgemeester,

A.J.G. Bex MLD

H.M. Ostendorp

Aanbod Vluchtelingen&Statushouders Regio Rivierenland

23 oktober 2023

I Inleiding

In dit aanbod staan de verschillende overzichten van de opgaven, de capaciteit en de planning voor vluchtelingen en statushouders van de regio Rivierenland.

Daaronder staat een cijfermatig overzicht per gemeente met een toelichting op de mogelijkheden die de verschillende gemeenten hebben aangegeven.

Tot slot geven we een totaaloverzicht van de opgave en de mogelijkheden van opvang en huisvesting..

II Overzichten met opvang en opgave per gemeente

1. Asielopvang

Tabel 1a Reguliere COA opvang, 5 jaar of langer, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren	98	-	-	98
Culemborg	106	-	-	> 150
Maasdriel	92	-	-	92
Neder-Betuwe	90	-	-	-
Tiel	152	-	-	120
West Betuwe	187	-	-	-
West Maas en Waal	71	-	-	-
Zaltbommel	108	-	108	
Totaal	903	-		

Tabel 1b Noodopvang COA, minder dan 5 jaar, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren	-	-	-
Culemborg	-	-	-
Maasdriel	-	-	-
Neder-Betuwe	-	-	-
Tiel	120	-	-
West Betuwe	-	-	-
West Maas en Waal	-	-	-
Zaltbommel	-	-	-
Totaal	120		

2. Opvang ontheemden Oekraïne

Tabel 2 Opvang Oekraïense ontheemden, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Opgave	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren	166	192	-	-
Culemborg	179	-	-	-
Maasdriel	156	297	-	-
Neder-Betuwe	153	99	-	81
Tiel	258	240	-	-
West Betuwe	317	397	88	-
West Maas en Waal	120	130	-	30
Zaltbommel	183	104	-	-
Totaal	1.531	1.459	118	111

3. Taakstelling huisvesting statushouders

Tabel 3 Huisvesting statushouders, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Stand 1-7-2023	Taakstelling 2023-II	Realisatie	Nog te realiseren voor 01-01-2024
Buren	7	42	7	42
Culemborg	4	46	14	36
Maasdriel	19	40	2	57
Neder-Betuwe	-7	39	9	23
Tiel	-22	66	13	31
West Betuwe	17	81	35	63
West Maas en Waal	-17	31	0	14
Zaltbommel	16	47	6	57
Totaal	17	392	72	337

4. Bijzondere voorzieningen

Tabel 4a COA-AMV opvangplekken*, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe			
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

*COA-AMV-plekken tellen mee voor de asielopgave, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

Tabel 4b Nidos-AMV opvangplekken, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe	0	14	0
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

*Nidos-AMV-plekken tellen mee voor de Taakstelling huisvesting statushouders, maar leggen een additionele druk op het onderwijs en zijn daarom separaat in beeld gebracht.

Tabel 4c gemeentelijke crisishulp t.b.v. COA*, d.d. 01-09-2023

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe			
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

**intentie is afbouw van de gemeentelijke crisishulp. Eventueel resterende hulp is hier in beeld gebracht i.v.m. aanvullende druk op netwerkpartners en voorzieningen.*

Tabel 4d Landelijke Vreemdelingen Voorziening- of Bed Bad Brood plekken*

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe			
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

**landelijke opgave is 8 LVV-voorzieningen; in beeld gebracht of hieraan bijgedragen wordt*

Tabel 4e Flexwoningen*

Gemeente	Actuele capaciteit	In de planning tot 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Buren			
Culemborg			
Maasdriel			
Neder-Betuwe			
Tiel			
West Betuwe	0	0	47
West Maas en Waal			
Zaltbommel			
Totaal			

** flexwoningen kunnen randvoorwaardelijk zijn voor de realisatie van de diverse taakstellingen. In dit overzicht is opgenomen de voorziene of gerealiseerde capaciteit per doelgroep.*

5. Overzicht per gemeente met toelichting

Buren

Tabel 5a Totaaloverzicht opvang en opgave Buren

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	98	GOO: 166	2023: 75	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 192 POO: 160	33	n.v.t.
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatum locaties	n.v.t.	01-04-24 met intentie op verlenging	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	0	0	42	
In de planning na 1-1-2024	98	0	n.n.b.	

Toelichting Buren

Asiel

In Buren is op dit moment geen opvanglocatie voor asiel. Buren voelt zich verantwoordelijk voor het bieden van opvang aan vluchtelingen en wil een bijdrage leveren door het realiseren van kleinschalige locaties verdeeld over de verschillende kernen in de gemeenten. Buren committeert zich aan de indicatieve opgave om 98 asielzoekers op te vangen. Tevens wil Buren afspraken maken met het COA om asielzoekers die de status verkrijgen ook in de gemeente te huisvesten. Op deze wijze kan in een vroeg stadium worden gestart met de inburgering/taallesen, scholing en begeleiden naar activiteiten of werk. Naast opvang voor vluchtelingen wil Buren ook opvang of huisvesting bieden aan andere groepen die dat nodig hebben en zoekt het naar een juiste balans. Buren is actief bezig om \ opvanglocaties te vinden. Reëel gezien kunnen deze locaties in 2024 operationeel worden.

Indien het voor de regio gewenst is om gebruik te maken van een dienstencentrum dan staat Buren daarvoor open mits een geschikte locatie hiervoor kan worden gevonden.

Oekraïne

In Buren is één opvanglocatie open waar 192 opvangplekken beschikbaar zijn. Deze locatie is geopend tot april 2024 en de intentie van de gemeente is om deze locatie te verlengen voor twee jaar. Daarnaast wordt in Buren door particulieren aan ca. 150 Oekraïners opvang geboden.

Huisvesting statushouders

Het bleek in het eerste half jaar van 2023 niet mogelijk om de taakstelling volledig in te vullen. Dit is voor Buren voor het eerst dat er een achterstand is. De verhoogde taakstelling in combinatie met een zeer lage mutatiegraad bij de huurwoningen en het feit dat er een substantieel aantal alleenreizigers zijn gekoppeld zijn de oorzaak dat Buren achterblijft bij de taakstelling. Samen met de woningbouwcorporaties gaat Buren bezien of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de taakstelling in te kunnen vullen.

Bijzondere voorzieningen

AMV

De gemeente heeft geen voorzieningen voor Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen mét verblijfsrecht.

Culemborg

Tabel 5b Totaaloverzicht opvang en opgave Culemborg

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	106	GOO: 179	2023: 82	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 0 POO: niet bekend	46	
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	0	36	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	> 150	0	n.n.b.	n.v.t.

Toelichting Culemborg

Asiel

Culemborg heeft een rijke geschiedenis, ook voor wat betreft de opvang van vluchtelingen en ontheemden. Het afgelopen jaar werd dat onder andere zichtbaar in de crisishulpverlening aan de Bellweg waar opvang werd geboden aan 200 vluchtelingen. De gemeente wil zich, samen met de omliggende gemeenten in de regio, blijven inzetten om een thuis te bieden aan hen die dat niet meer hebben. Culemborg ziet het als een morele plicht om opvang te bieden en als regio hebben we met elkaar deze klus te klaren. Culemborg wil inzetten op het realiseren van een AZC om de opgave waar de gemeente voor staat in te vullen. Daarnaast is Culemborg bereid om een deel van de opgave van andere gemeenten in de regio op zich te nemen. De precieze omvang hangt af van de geschikte locatie. Het vinden van een geschikte locatie is voor Culemborg, met het kleinste oppervlak van alle gemeenten in Rivierenland, een forse ambitie. Op dit moment wordt breed gezocht naar mogelijkheden om een AZC te kunnen vestigen. Een geschikte locatie heeft de instemming nodig van de gemeenteraad.

Oekraïne

Culemborg focust zich op het realiseren van een AZC en kiest er daarom vooralsnog niet voor om inzet te plegen op het realiseren van gemeentelijke opvangplekken voor Oekraïners.

Huisvesting statushouders

Culemborg zet zich volop in op het voldoen van de taakstelling huisvesting statushouders.

Bijzondere voorzieningen

Geen.

Maasdriel

Tabel 5c Totaaloverzicht opvang en opgave Maasdriel

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	92	GOO: 156	2023: 72	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 297 POO: 18	15	
Actuele noodopvang	0	N.v.t.	N.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	01-04-24	N.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	0	57	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	92	0	n.n.b.	n.v.t.

Toelichting Maasdriel

Asiel

In Maasdriel is op dit moment geen opvanglocatie voor asiel. Maasdriel voelt zich verantwoordelijk voor het bieden van opvang aan vluchtelingen. Maasdriel committeert zich aan de indicatieve opgave om 92 asielzoekers op te vangen. Op dit moment onderzoekt Maasdriel de mogelijkheden op welke wijze de opvang van asielzoekers kan plaatsvinden.

Oekraïne

Maasdriel vangt fors meer ontheemden uit Oekraïne op dan de opgave. De bestaande locatie is geopend tot 1 april 2024.

Huisvesting statushouders

Maasdriel heeft nog een forse uitdaging om te voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders. Hier wordt volop ingezet om de taakstelling te halen.

Bijzondere voorzieningen

Geen.

Neder-Betuwe

Tabel 5d Totaaloverzicht opvang en opgave Neder-Betuwe

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	90	GOO: 153	2023: 69	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 99 POO: 77	46	Oekraïens weeshuis bestaande uit 55 kinderen en 35 begeleiders.
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	1 locatie voor 65 bedden sluit op 31-12-23.	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	0	0	23	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	90	146	n.v.t.	n.v.t.

Toelichting Neder-Betuwe

Asiel

Neder-Betuwe is in beginsel bereid om asielzoekers op te vangen wanneer de wet ons daartoe verplicht. Neder-Betuwe gaat dan op zoek naar een locatie of accommodatie.

Oekraïne

Neder-Betuwe vangt op dit moment 99 ontheemden uit Oekraïne op. Eén locatie met 65 bedden sluit dit jaar. Naar verwachting opent een nieuwe locatie begin 2024 van 146 bedden. In de eerste helft van 2024 komt de capaciteit op 165 plekken uit.

Huisvesting statushouders

Neder-Betuwe zal conform haar taakstelling statushouders huisvesten. Neder-Betuwe is niet bereid om extra statushouders te huisvesten.

Bijzondere voorzieningen

Neder-Betuwe huisvest sinds april 2022 Oekraïense weeskinderen en hun begeleiders. Momenteel gaat het om 55 kinderen in de leeftijd van 1 t/m 7 jaar en circa 35 begeleiders. Zij vallen onder de opgave voor de opvang van Oekraïense ontheemden, maar gezien de additionele druk op ambtelijke capaciteit, onderwijs, kosten jeugdzorg, vrijwillige inzet en andere voorzieningen wordt deze doelgroep separaat in beeld gebracht.

Tiel

Tabel 5e Totaaloverzicht opvang en opgave Tiel

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	152	GOO: 258	2023: 117	N.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	120	GOO:240 POO: niet bekend	86	
Actuele noodopvang	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	31-12-23. Mogelijkheid tot verlenging.	Niet bekend	n.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	0	31	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	0	0	n.n.b.	n.v.t.

Toelichting Tiel

Tiel kiest voor balans. Balans wat betreft de verschillende doelgroepen, zoals de opvang van vluchtelingen en ontheemden, statushouders en aandacht voor de urgent woningzoekenden binnen Tiel. Balans ook als het gaat om de spreiding over de stad en de verschillende kernen. Wetende dat de beschikbare woonruimte erg beperkt is. Op die manier houdt Tiel regie op de maatschappelijke ontwikkelingen die er spelen.

Asiel

Tiel vangt op dit moment 120 asielzoekers op tot eind 2023. Naar verwachting kan deze opvang gecontinueerd worden, mits op die locatie geen overlast gaat ontstaan. Daarmee voldoet Tiel voor 80% aan de genoemde aantallen in de concept-spreidingswet.

Oekraïne

Tiel heeft op dit moment 170 opvangplaatsen gerealiseerd. Naar verwachting is de capaciteit, door opening van een nieuwe locatie, verhoogd naar 245 opvangplaatsen.

Huisvesting statushouders

Tiel voldoet ruimschoots aan de taakstelling huisvesting statushouders voor de eerste helft van 2023. De verwachting is dat Tiel ook de taakstelling voor de 2^e helft van 2023 haalt.

Bijzondere voorzieningen

Niet bekend.

West Betuwe

Tabel 5f Totaaloverzicht opvang en opgave West Betuwe

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	184	GOO: 297	2023: 144	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 397 POO: 89	81	
Actuele noodopvang	n.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	1 locatie sluit per 01-10 van 70 personen. 1 locatie sluit 10-11 van 6 personen. 1 locatie sluit 31-12 van 8 personen	N.v.t.	n.v.t.
In de planning tot 1-1-2024	0	88	63	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	0	Locaties in onderzoek.	25 plekken in onderzoek voor AMV-ers	n.v.t.

Toelichting West Betuwe

Asiel

De gemeente West Betuwe voelt zich alleen verantwoordelijk voor het opvangen van asielzoekers als hier een wettelijke basis voor is. In de situatie dat deze wettelijke basis er is zal West Betuwe asielzoekers opvangen voor het aantal dat taakstellend is. In die situatie wil West Betuwe asielopvang realiseren in de vorm van kleinschalige locaties verdeeld over de verschillende kernen. Tevens wil West Betuwe afspraken maken met het COA om asielzoekers die de status verkrijgen ook in de gemeente te huisvesten. Op deze wijze kan in een vroeg stadium worden gestart met de inburgering/taallesen, scholing en begeleiden naar activiteiten of werk. Naast opvang voor vluchtelingen wil West Betuwe ook opvang of huisvesting bieden aan andere groepen die dat nodig hebben en zoekt het naar een juiste balans.

Oekraïne

De gemeente West Betuwe heeft op verschillende locaties in de gemeente kleinschalige opvanglocaties gerealiseerd voor ontheemden uit Oekraïne. De gemeente realiseert een groter aantal bedden dan volgens de opgave zou moeten. Beoogd wordt om ontheemden die nu gebruikmaken van particuliere opvang, indien gewenst, een plek te bieden in een gemeentelijke opvanglocatie.

Huisvesting statushouders

Het bleek in het eerste half jaar van 2023 niet mogelijk om de taakstelling volledig in te vullen. De verhoogde taakstelling in combinatie met een zeer lage mutatiegraad bij de huurwoningen en het feit dat er een substantieel aantal alleenreizigers zijn gekoppeld zijn de oorzaak dat West Betuwe achterblijft bij de taakstelling. Samen met de woningbouwcorporaties wordt bezien of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn om de taakstelling in te kunnen vullen. Aanvullend wordt er in oktober 2023 een tussenvoorziening geopend voor statushouders.

Bijzondere voorzieningen

Er is een ontwikkeling gaande om een gebouw te realiseren waar 25 AMV-ers geplaatst kunnen worden. Verwacht wordt dat dit in 2023 gerealiseerd is.

West Maas en Waal

Tabel 5g Totaaloverzicht opvang en opgave West Maas en Waal

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	71	GOO:120	2023: 55	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO: 130 POO:70	41	
Actuele noodopvang	0	N.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatum locaties	n.v.t.	Niet bekend	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	0	0	14	n.v.t.
In de planning na 1-1-2024	0	30		n.v.t.

Toelichting West Maas en Waal

Asiel

De gemeente West Maas en Waal vangt in de komende twee jaar geen asielzoekers op.

Oekraïne

West Maas en Waal vangt op dit moment 130 ontheemden uit Oekraïne op. In februari 2024 wordt het aantal opvangplekken met 30 verhoogd.

Huisvesting statushouders

West Maas en Waal verwacht te kunnen voldoen aan de taakstelling huisvesting statushouders. West Maas en Waal is bereid om extra statushouders op te vangen als compensatie voor de opvang asielzoekers in andere gemeenten uit de regio.

Bijzondere voorzieningen

Niet bekend.

Zaltbommel

Tabel 5g Totaaloverzicht opvang en opgave Zaltbommel

	Asielopvang	Oekraïne	Huisvesting statushouders	Bijzondere voorzieningen
Opgave	108	GOO: 183	2023: 83	n.v.t.
Actuele reguliere capaciteit	0	GOO:104 POO:	26	
Actuele noodopvang	0	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Einddatums locaties	n.v.t.	Niet bekend	n.v.t.	
In de planning tot 1-1-2024	200 ¹	0	57	
In de planning na 1-1-2024	0	0	0	

Toelichting Zaltbommel

Asiel

¹ Voorwaarde voor het realiseren van deze opvang is dat andere gemeenten in Rivierenland over een periode van 5 jaar 200 statushouders overnemen van Zaltbommel.

Oekraïne

Geen nadere omschrijving bekend.

Huisvesting statushouders

Geen nadere omschrijving bekend.

Bijzondere voorzieningen

Geen nadere omschrijving bekend.

III Slotsom

Tabel Totaaloverzicht subregio Rivierenland d.d. 01-09-2023

Rivierenland	Opgave	Capaciteit per 1-1-2024	In de planning na 1-1-2024
Asiel, 5 jaar of langer	903		404
Asiel, noodopvang korter dan 5 jaar		120	
Oekraïne opvang	1.531	1.668	40
Taakstelling huisvesting	696	696	n.n.b.

Toelichting

De regio Rivierenland spant zich in om opvang en huisvesting te bieden voor de diverse groepen vluchtelingen. Voor de verschillende doelgroepen geeft dit het volgende beeld:

Asielopvang

Verschillende gemeenten in de regio hebben aangegeven asielopvang mogelijk te maken. Op 1 september 2023 is er een noodopvang geopend voor 120 asielzoekers. Aanvullend hebben gemeenten aangegeven om asielopvang mogelijk te maken waarbij in de meeste gevallen nog een locatie of een accommodatie gevonden moet worden. Twee gemeenten hebben aangegeven dat de bereidheid bestaat om meer opvang te realiseren dan de indicatieve opgave van de betreffende gemeente. Bij één gemeente kan er meer opvang plaatsvinden als daarvoor een geschikte locatie gevonden kan worden. Bij één gemeente is de bereidheid om meer asielzoekers op te vangen als andere gemeenten bereid zijn om een (deel) van de taakstelling huisvesting statushouders over te nemen. De mogelijkheden die de gemeenten in gezamenlijkheid zien voor de opvang van asielzoekers heeft daarom een bandbreedte tussen de 404 en de 660 opvangplekken. Verschillende gemeenten in Rivierenland hebben aangegeven dat asielopvang mogelijk gemaakt wordt als hiervoor een wettelijke verplichting is.

Bij de wijze van opvang wordt door verschillende gemeenten aangegeven dat de wens bestaat om opvanglocaties kleinschalig vorm te geven en verspreid over de diverse kernen in de gemeente. Veel gemeenten bestaan uit diverse kernen waar gemeenten gebruik willen maken van de kracht van de samenleving om asielopvang goed te laten plaatsvinden. Tevens wordt de uitdrukkelijke wens uitgesproken om bij asielopvang direct een aanvang te maken met inburgering, scholing, taallessen en (vrijwilligers) werk. Daarbij heeft het de sterke voorkeur dat er een doorlopende lijn kan worden bepaald hetgeen betekent dat asielzoekers bij het verkrijgen van de status ook gekoppeld worden aan de betreffende gemeente.

Opvang Oekraïne

De gemeenten in Rivierenland hebben in ruime mate invulling gegeven aan de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Per september 2023 is vrijwel geheel invulling gegeven aan de (verhoogde) opgave om 1.531 opvangplekken te realiseren. In het laatste kwartaal van 2023 staan er nog diverse locaties op de planning die binnenkort geopend worden. Daarmee is de verwachting dat er op 1 januari 137 meer opvangplekken zijn gerealiseerd dan de opgave voor onze regio.

Taakstelling huisvesting statushouders

De gemeenten in Rivierenland geven over het algemeen aan dat met veel moeite invulling gegeven kan worden aan de taakstelling huisvesting statushouders. Gemeenten nemen diverse aanvullende maatregelen om te voldoen aan de taakstelling. Mede gezien de verwachting dat de taakstelling in

2024 verder omhoog gaat in combinatie met de bestaande druk op de woningmarkt, bestaat de zorg of de taakstelling in de toekomst ook gehaald kan worden.

Algemeen

Gemeenten voelen zich verantwoordelijk voor de opvang van mensen die door omstandigheden als oorlog, honger en schendingen van mensenrechten genoodzaakt zijn om te vluchten. Tegelijkertijd wordt de druk op de samenleving vergroot en zijn er aanvullende maatregelen nodig. Gemeenten geven hierbij aan dat de druk op de ambtelijke capaciteit groot is en er geen (structurele) capaciteit is deze taak vorm te geven.

Door de opvang bij gemeenten van de verschillende groepen vluchtelingen neemt ook de druk toe op onderwijs en zorg. In de praktijk blijkt het veelal niet mogelijk om kinderen binnen de gestelde termijn onderwijs te laten volgen omdat scholen niet de mogelijkheid hebben om meer kinderen op te nemen. In het vervolg zal nadrukkelijk aandacht besteed moeten worden aan oplossingen hiervoor.